

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4CdoPr/2/2025
Identifikačné číslo spisu:	1423208837
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1423208837.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: H. D. D. J., narodený XX. I. XXXX, H, E. XX, zastúpeného advokátom: JUDr. Peter Kubina, Bratislava, Bottova č. 2A, vedúci organizačnej zložky zahraničného združenia Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, Bratislava, Bottova č. 2A, IČO: 36 861 391, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Bratislava, Pribinova č. 2, IČO: 00 151 866, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 51Cos/5/2023, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 11. marca 2024 sp. zn. 2Co/11/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „súd prvej inštancie“) zo dňa 20. decembra 2023 č. k. 51Cos/5/2023-57 zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (výrok I.), ktorým sa žalobca (bez podania žaloby vo veci samej) domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 25/2023, zo dňa 21. 11. 2023, personálneho rozkazu riaditeľa Úradu inšpekčnej služby č. XX/XXXX, zo dňa XX. XX. XXXX a personálneho rozkazu riaditeľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bánovciach nad Bebravou č. XX/XXXX, účinného odo dňa 01.12.2023, voči žalobcovi; žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

1.1. Prvoinstančný súd napadnuté rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, ods. 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, ods. 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, 3, § 434 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 7 ods. 1, ods. 8 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane oznamovateľov“), § 2a ods. 1, ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej

službe policajtov“), § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 až 3 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Antidiskriminačný zákon“) dôvodiac tým, že podanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť a dosiahnuť ním trvalú úpravu pomerov sporových strán. Vzhľadom na závery rozhodnutí súdu v obdobných veciach uzavrel, že preskúvanie porušenia zásady rovnakého zaobchádzania nie je vecou, ktorú je možné vykonať len na základe jediného podania žalobcu v rámci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a ani neodkladné opatrenie nariadené civilným súdom nie je opravným prostriedkom proti personálnemu rozkazu. Konštatoval, že žalobca žiadal súd o poskytnutie ochrany inštitútom neodkladného opatrenia v antidiskriminačnom spore, v rámci ktorého sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia a personálnych rozkazov, ktoré bližšie špecifikoval v texte návrhu.

1.2. Po vyhodnotení obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a priložených listinných dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru, že tu nie je daná právomoc civilného súdu na takého nariadenie neodkladného opatrenia, akého sa žalobca domáha. Súd prvej inštancie uviedol, že civilný súd nie je oprávnený posudzovať zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu (organizačného opatrenia, personálnych rozkazov) a už vonkoncom si ju nemôže vyriešiť ako otázku prejudiciálnu, ako to žiada žalobca v rámci svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Civilný súd nemôže svojim rozhodnutím zasiahnuť a rozhodnúť o zákonnosti alebo nezákonnosti rozhodnutia iného orgánu verejnej moci. Neodkladným opatrením nie je možné brániť vo výkone právomoci inému orgánu (viď uznesenie NS SR pod sp. zn. 1Obo/240/98, R 123/1999, 7Cdo/59/2011). Preskúmanie zákonnosti personálnych rozkazov patrí do právomoci správneho súdnictva a žalobca sa môže takého preskúmania aj domáhať, nakoľko mu to umožňuje Zákon o štátnej službe policajtov. Riadnym opravným prostriedkom proti personálnemu rozkazu riaditeľa ÚIS a riaditeľa ORPZ je podanie odvolania. I keď žalobca argumentuje, že tento proces nápravy je zdĺhavý, je to vec nastavenia príslušnej legislatívy, pričom urýchľovanie tohoto procesu prostredníctvom civilnej žaloby je obchádzaním súčasne platných právnych predpisov na úseku verejnej správy. Dovedené do dôsledku by to znamenalo, že v každom jednotlivom prípade rozhodnutí v oblasti verejnej správy, ktoré sú preskúmateľné v správnom súdnictve, by výlučne civilné súdy rozhodovali o neodkladných opatreniach v uvedených veciach, čo by ich nielenže neprimerane zaťažilo, ale porovnateľný inštitút správneho súdnictva, ktorým je odkladný účinok napadnutých rozhodnutí, by stratil svoj význam a zmysel. Neodkladné opatrenie vo veciach, ktoré by inak patrili do právomoci správnych súdov možno v civilnom konaní nariadiť len vtedy, ak povinnosť, ktorá sa takýmto neodkladným opatrením ukladá, má súvis s následnou civilnou žalobou vo veci samej. Žalobca však v rámci svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, žalobu vo veci samej, ktorou by mal byť podľa obsahu antidiskriminačný spor, na civilný súd nemieni vôbec podať, nakoľko neodkladné opatrenie má podľa neho mať trvalý charakter a vec samu tak konzumovať. Takémuto prístupu žalobcu podľa názoru súdu prvej inštancie nie je vôbec možné prisvedčiť. Časovo neobmedzené neodkladné opatrenie ako ho žiada vydať žalobca, znamená faktické znemožnenie výkonu opatrení žalovaného, čo ho posúva do nerovného postavenia voči žalobcovi, ktorý sa naopak dostáva vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi do dominantnej pozície, čím sa narušuje princíp proporcionality, ktorý je predpokladom pre nariadenie každého neodkladného opatrenia. Nemožno v danom prípade túto pozíciu zamestnávateľa vyrovnáť ani tým, že by mu súd uložil povinnosť podať na súd negatívnu žalobu podľa § 337 ods. 1 CSP, nakoľko celé konanie o veci samej by sa presunulo z roviny verejnoprávnej do súkromnoprávnej, s vylúčením prieskumnej činnosti správnych súdov, do ktorej práve predmetná oblasť právnych vzťahov primárne patrí.

1.3. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia taktiež konštatoval, že žalobca odôvodnil svoj návrh porušením zásady rovnakého zaobchádzania. Vzhľadom na osobitosti antidiskriminačných sporov súd nemôže takýto spor rozhodnúť neodkladným opatrením konzumujúcim vec samu a to len na základe jedného podania žalobcu, pretože je tu nevyhnutné dať priestor aj protistrane, čo jednoznačne vyplýva aj z ustanovenia § 11 ods. 2 Antidiskriminačného zákona, podľa ktorého je žalovaný povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, pokiaľ žalobca oznámi súdu skutočnosť, z ktorých možno usudzovať, že k takému porušeniu došlo. Z uvedeného je

teda zrejme, že súd v takomto spore musí vykonať plnohodnotné dokazovanie, a preto nie je dostačujúce len osvedčenie založené výlučne na tvrdení jednej sporovej strany. Názor, že v antidiskriminačnom spore nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie, ktoré by konzumovalo vec samu zaujal aj Krajský súd v Bratislave v spore, ktorý sám žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia označil ako „prípád L.“ (č. k. 7Co/50/2023-226 zo dňa 11. 05. 2023, body 40-44).

1.4. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia taktiež uviedol, že žalobca sa domáha aj uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia ministra vnútra SR, ako aj jednotlivých personálnych rozkazov. Súd prvej inštancie má za to, že služobný pomer príslušníka PZ nemožno označiť za pracovnoprávny pomer, ako ho označuje žalobca. Služobný pomer je upravený v Zákone o štátnej službe policajtov. Ide o špecifický štátnozamestnanecký pomer v oblasti verejného práva, ktorého právna úprava má formu kódexu, jeho právna povaha odráža osobitný charakter zamestnávateľa ako nositeľa verejnej moci, s potrebou pevného začlenenia policajta do organizmu verejnej moci, s účasťou na jej výkone (uznesenie Ústavného súdu SR II. ÚS 515/2016-19 zo dňa 23. 06. 2016). Zdôraznil, že žalobca má možnosť brániť sa voči personálnym rozkazom podaním odvolania, o ktorom rozhoduje najbližšie nadriadený orgán, ktorý vydal personálny rozkaz a to v lehote do 60 dní. Až následne, v prípade neúspechu v odvolacom konaní s poukazom na to, že uvedený štátnozamestnanecký vzťah policajta nie je pracovnoprávnym vzťahom, môže sa žalobca obrátiť žalobou na správny súd, ktorý môže podľa § 185 písm. a) Správneho súdneho poriadku priznať takejto správnej žalobe odkladný účinok. O priznaní odkladného účinku súd rozhodne do 30 dní odo dňa doručenia vyjadrenia žalovaného, pričom nastúpením odkladného účinku dochádza k pozastaveniu účinkov rozhodnutia orgánu verejnej správy, resp. verejnej moci.

1.5. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca neosvedčil, že v danom prípade organizačného opatrenia a personálnych rozkazov išlo o „odvetné“ opatrenie správneho orgánu a rovnako neosvedčil konkrétnymi skutočnosťami ani porušenie zásady rovnakého zaobchádzania jej porovnaním s inými oznamovateľmi v porovnateľnej situácii, čo by nemusel, ak by nešlo o neodkladné opatrenie, ale o vec samu. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil, že osvedčenie tvrdení je podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia. To je rozdiel oproti konaniu vo veci samej, kde v antidiskriminačnom spore sa ťažisko dokazovania prenáša na žalovanú osobu. V rámci antidiskriminačného konania je možné domáhať sa žalobou vo veci samej upustenia od protiprávneho konania, ktorým dochádza k porušovaniu zásady rovnakého zaobchádzania, nápravy protiprávneho stavu, poskytnutia primeraného zadošťučinenia, alebo náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Petit návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia však smeruje k zdržovacej žalobe. Antidiskriminačné spory predstavujú osobitnú kategóriu sporov v civilnom súdnom konaní. Žalovaný má v takomto konaní povinnosť tvrdenia, kedy musí preukázať, že k porušeniu zásad rovnakého zaobchádzania nedošlo. Ak žalovaný neposkytne takéto tvrdenia, má sa za to, že diskriminácia bola preukázaná. V antidiskriminačnom spore aj z tohoto dôvodu nemožno rozhodnúť bez vyjadrenia protistrany a bez vykonania dokazovania. Naproti tomu o neodkladnom opatrení sa rozhoduje len na základe tvrdení žalobcu, ktoré musia byť osvedčené a súd pri svojom rozhodovaní nevykonáva dokazovanie. Súd prvej inštancie preto uzatvoril, že žalobca neosvedčil svoje tvrdenia, a nariadením neodkladného opatrenia by prišlo k porušeniu zásady proporcionality a žalovaný by bol obmedzený neprimeraným spôsobom. Vytvoril by sa aj nenávratný stav, ktorý sa môže vytvoriť len rozhodnutím vo veci samej, čo vzhľadom na to, že ide o spor podľa Antidiskriminačného zákona, nie je tento prípad, lebo má konzumovať vec samu.

1.6. Súd prvej inštancie teda zdôraznil, že nemá právomoc pozastaviť ani organizačné opatrenie ministra vnútra SR. Organizačné opatrenia, majúce za následok zmenu organizačnej štruktúry smerujúcu k zefektívneniu činnosti štátneho orgánu, vôbec nepatria do prieskumnej činnosti súdov a sú z nej vylúčené, nemožno ich zmeniť, zrušiť, vyhlásiť za neplatné, ale ani pozastaviť ich účinnosť, či uložiť povinnosť zdržania sa ich uplatňovania v rámci nariadenia neodkladného opatrenia. Záverom súd prvej inštancie poznamenal, že pod návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia je ako žalobca uvedená iná osoba než žalobca, a to H. E. H. Ď., a dátum narodenia žalobcu je v ňom iný než je uvedený v následnej advokátovi udelenej plnej moci. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalovanému žiadne trovy nevznikli, preto mu súd nárok na ne nepriznal.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 11. marca 2024 sp. zn. 2Co/11/2024 uznesenie Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 20. decembra 2023 č. k. 51Cos/5/2023-57 potvrdil (I. výrok) a uviedol, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania (II. výrok).

2.1. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenia § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. c), d), § 329 ods. 1, § 329 ods. 2 CSP a vecne tým, že navrhovateľ neodkladného opatrenia musí (pokiaľ chce byť v konaní o neodkladnom opatrení úspešný) osvedčiť svoj nárok voči odporcovi, ako aj potrebu dočasnej úpravy pomerov, t. j. naliehavosť situácie alebo obavu z ohrozenia výkonu rozhodnutia. Nariadenie neodkladného opatrenia má charakter provizórneho riešenia vzťahov medzi účastníkmi konania a vyžaduje preukázanie a osvedčenie existencie hmotnoprávneho nároku (pomeru, vzťahu) medzi účastníkmi, ohľadne ktorého majú byť dočasne upravené pomery účastníkov, ako aj preukázanie naliehavej potreby úpravy právnych pomerov do rozhodnutia vo veci samej, keďže dočasná úprava je odôvodnená iba vtedy, ak existuje dôvodná obava, že jej nenariadením sa podstatne zhorší právne postavenie navrhovateľa v spore.

2.2. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí súd opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť navrhované neodkladné opatrenie, v záujme, aby dosiahol ochranný účel neodkladného opatrenia. Rozhodujúce skutočnosti musí navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť (t. j. nemusí tieto skutočnosti preukázať), teda tieto sa musia javiť aspoň ako pravdepodobné.

2.3. Žalobca v rámci podaného odvolania namietal, že súd prvej inštancie selektívne ignoroval pri posudzovaní právomoci § 2 a ods. 1 a 3 Zákona o štátnej službe policajtov a § 9 ods. 2 a § 11 ods. 3 Antidiskriminačného zákona, nakoľko s týmito ustanoveniami sa v napadnutom uznesení riadne nevysporiadal a to napriek tomu, že boli pre posúdenie právomoci podstatné a žalobca v návrhu priamo od týchto ustanovení odvodzoval existenciu právomoci civilného súdu. Žalovaný prostredníctvom svojho vyjadrenia k odvolaniu mal zase za to, že vo veci nie je daná právomoc civilného súdu, pretože civilný súd nie je oprávnený posudzovať zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu vydaného v správnom konaní. Každá zo strán tohto sporu veľmi podrobne v rámci svojho vyjadrenia (resp. odvolania) opísala dôvody, z ktorých vyvodzuje, respektíve nevyvodzuje právomoc civilného súdu konať a rozhodovať o nariadení tohto neodkladného opatrenia. V tomto prípade súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že nie je daná právomoc civilného súdu na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že civilný súd nie je oprávnený posudzovať zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu (organizačného opatrenia, personálnych rozkazov) a už vonkoncom si túto otázku nemôže vyriešiť ako otázku prejudiciálnu tak, ako to žiadal žalobca v rámci svojho návrhu. Pokiaľ teda ide o posúdenie otázky právomoci civilného súdu nariadiť neodkladné opatrenie v tomto prípade má odvolací súd za to, že judikatúra súdov sa v tomto smere nepochybne vyvíja, a preto možno konštatovať, že rozhodnutia, ktoré boli prijaté v minulosti, t. j. pred prijatím nových procesných kódexov, dnes už nemusia mať svoje opodstatnenie. Keďže každý prípad je potrebné riešiť individuálne, s ohľadom na všetky okolnosti danej veci, aj právomoc súdu je potrebné posudzovať v prvom rade s ohľadom na skutočnosti uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale taktiež s ohľadom na ochranu toho práva, ktoré je označené v návrhu. Odvolací súd pri posudzovaní právomoci súdu konať a rozhodovať v tejto veci poukazuje aj na rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, a to konkrétne na rozhodnutie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Skomp/36/2022, ktorý mimo iného v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že pri posudzovaní otázky, či konanie o neodkladnom opatrení má patriť do právomoci civilného súdu alebo správneho súdu alebo iného orgánu verejnej moci, tak nie je rozhodujúca povaha samotného hmotnoprávneho vzťahu, na ktorého ochranu má navrhované neodkladné opatrenie slúžiť, ani navrhovaný obsah samotného neodkladného opatrenia. Rozhodujúce je, že neodkladné opatrenie ako procesný inštitút je upravený v civilnom sporovom poriadku, o ktorom vždy rozhoduje okresný súd, respektíve v súčasnosti mestský súd. Kompetenčný senát v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia taktiež skonštatoval, že náš správny súdny poriadok neupravuje ani neodkladné opatrenie, ani podobne široký procesný prostriedok dočasnej ochrany účastníka. Inštitút odkladného účinku správnej žaloby (§ 182 až § 189 SSP) nie je podľa názoru kompetenčného senátu

takýmto inštitútom z dôvodu, že nejde o samostatný procesný nárok, ale len o rozšírenie účinkov, ktoré sú inak s podaním správnej žaloby spojené. Odvolací súd ustálil, že právomoc na konanie o tomto konkrétnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 324 a nasl. CSP s ohľadom na predmet sporu (antidiskriminačná žaloba) nemá správny súd, ale civilný súd podľa Civilného sporového poriadku. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie ustálil, že v rámci tohto konania je daná právomoc civilného súdu na konanie o tomto návrhu a to nielen preto, že žalobca uplatňuje svoj nárok titulom diskriminácie svojej osoby, ale taktiež z dôvodu, že neodkladné opatrenie ako procesný prostriedok ochrany práva je možné nariadiť iba v rámci civilného sporového konania. Uvedené konštatovanie však samo osebe neznamena, že v tomto konkrétnom prípade sú splnené všetky zákonné podmienky podľa § 324 a § 325 ods. 1 CSP, potrebné pre nariadenie neodkladného opatrenia.

2.4. Odvolací súd uviedol, že napriek tomu, že súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval nedostatok právomoci konať a rozhodovať vo veci, zároveň sa však podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zaoberal aj z hľadiska jeho vecnej opodstatnenosti, pričom skutočnosti uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevzhladol ako dôvodné z viacerých dôvodov. Inak povedané, i súd prvej inštancie si musel byť vedomý svojej právomoci vo veci konať a rozhodnúť, nakoľko v opačnom prípade by musel konanie zastaviť (a nie návrh zamietnuť), keďže v prípade procesnej podmienky konania v podobe nedostatku „právomoci“ ide o neodstrániteľnú podmienku konania (pozn. odvolacieho súdu). Jedným z dôvodov rozhodnutia bolo aj tvrdenie súdu prvej inštancie, že vyhovením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v danej veci by došlo k neprípustnému zásahu do kompetencií iného orgánu verejnej moci. Odvolateľ v rámci svojho podaného odvolania napadol aj tento záver súdu prvej inštancie s odôvodnením, že príslušníci Policajného zboru majú taktiež možnosť domáhať sa súdnej ochrany pred porušovaním zásady rovnakého zaobchádzania v služobnom pomere, vrátane ochrany pred diskrimináciou, z dôvodu oznámenia závažnej protispoločenskej činnosti. Na tieto argumenty odvolateľa odvolací súd uviedol, že z návrhu žalobcu je zrejmé, že sa domáha ochrany pred porušením zásady rovnakého zaobchádzania (zákazu diskriminácie) zo strany žalovaného, ako jeho zamestnávateľa a služobného úradu, ku ktorému malo dôjsť konkrétne tým, že žalovaný voči nemu uskutočnil „pracovnoprávny úkon“ (t. j. konkrétne vydal individuálny správny akt/rozhodnutie riaditeľa ÚIS), ktorý mal podľa názoru žalobcu charakter odvetného opatrenia zakázaného podľa § 1 ods. 4 Zákona o ochrane oznamovateľov bez toho, aby na jeho uskutočnenie získal predchádzajúci súhlas Úradu na ochranu oznamovateľov (ďalej len „Úrad“) vyžadovaný podľa § 7 ods. 1 Zákona o ochrane oznamovateľov; a (b) tejto ochrany sa žalobca domáha spôsobom a v rozsahu ustanovenom v § 2a ods. 1 a 3 Zákona o štátnej službe policajtov a v spojení s § 9 ods. 2 a 3 a § 11 ods. 3 Antidiskriminačného zákona. Žalobca teda tvrdí, že sa návrhom nedomáha preskúmania zákonnosti alebo nezákonnosti rozhodnutia iného orgánu verejnej moci, tak ako to tvrdí prvoinštančný súd, ale domáha sa výlučne toho, „aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania“ a „ak je to možné, napravil protiprávny stav“; teda právnej ochrany, ktorej sa môže domáhať jedine podľa § 2a ods. 3 Zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 Antidiskriminačného zákona, a ktorej poskytnutie patrí podľa § 11 ods. 3 Antidiskriminačného zákona do výlučnej právomoci civilných súdov podľa CSP. Na tieto argumenty odvolateľa odvolací súd uviedol, že v prvom rade bolo zo strany odvolacieho súdu posudzované, či v danej veci možno nariadiť neodkladné opatrenie práve s navrhovaným obsahom a s požadovaným petítom, t. j. na ochranu toho práva, ktoré je označené v návrhu. V danom prípade z obsahu návrhu vyplýva, že žalobca sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil povinnosť žalovanému zdržať sa uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia Ministra vnútra Slovenskej republiky číslo XX/XXXX. zo dňa XX. XX. XXXX, personálneho rozkazu riaditeľa úradu inšpekčnej služby č. XX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX a personálneho rozkazu riaditeľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bánovciach nad Bebravou č. XX/XXXX účinného od dňa XX. XX. XXXX. Zo skutkových okolností uvedených v návrhu vyplýva, že žalobca si svoj nárok uplatňuje titulom diskriminačného konania voči jeho osobe, s odvolaním sa na porušenie zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a to konkrétne porušenia ustanovenia § 7 ods. 1 citovaného zákona, podľa ktorého, zamestnávateľ môže urobiť právny úkon alebo vydať rozhodnutie v pracovnoprávnom vzťahu (ďalej len pracovnoprávny úkon) voči chránenému oznamovateľovi, na ktorý

nedal súhlas, len so súhlasom úradu. Inak povedané, žalobca má za to, že žalovaný nebol oprávnený vydať rozhodnutie, v tomto prípade organizačné opatrenie a na to nadväzujúce personálne rozkazy, nakoľko nemal súhlas príslušného úradu, a teda podľa názoru žalobcu došlo k jeho priamej diskriminácii. V tejto súvislosti však odvolací súd považoval za potrebné najskôr uviesť, čo diskrimináciou vlastne je. Vo všeobecnosti je známe, že diskriminácia je také konanie, keď sa v tej istej situácii zaobchádza s jedným človekom (skupinou ľudí) inak, než s iným človekom (skupinou ľudí), na základe jeho odlišnosti, t. j. v tomto prípade, z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. Taktiež je potrebné uviesť, že pre posúdenie toho, či došlo alebo nedošlo k diskriminácii je rozhodujúce, či existuje príčinná súvislosť medzi znevýhodnením danej osoby a použitím konkrétneho kritéria odlišnosti. Priamu diskrimináciu možno charakterizovať ako správanie, pri ktorom sa s určitou osobou na základe určitého diskriminačného dôvodu zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza s inou osobou v porovnateľnej situácii. Pri tejto definícii diskriminácie má odvolací súd za to, že pre nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom znení nie je postačujúce tvrdenie žalobcu, že porušením ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o ochrane oznamovateľov a to konkrétne nezabezpečením súhlasu úradu s vykonaním organizačného opatrenia a následnými rozhodnutiami riaditeľov, došlo k priamej diskriminácii žalobcu, nakoľko prípadné porušenie § 7 ods. 1 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti samo o sebe nespôsobuje diskrimináciu, ale má iné právne následky, ktoré môžu byť posudzované iba v rámci správneho konania. Odvolací súd zopakoval, že žalobca za diskriminačné považuje skutočnosť, že žalovaný prostredníctvom riaditeľa Úradu inšpekčnej služby pri rozhodovaní o odvolaní žalobcu z jeho doterajšej funkcie, t. j. pri zabezpečovaní výkonu organizačného opatrenia ministra nedodrжал zákonom predpísaný postup, a teda konkrétne si nevyžiadaval predchádzajúci súhlas na to príslušného úradu v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Toto konanie žalovaného podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať samo osebe za diskriminačné konanie, ale za postup, ktorý by mohol (resp. nemohol) byť kvalifikovaný ako postup porušujúci zákon. Zdôraznil, že nie každé porušenie zákona však možno považovať zároveň za diskriminačné. Inak povedané, na to, aby možné „porušenie zákona“ bolo zároveň konaním diskriminačným by sa vyžadovalo, aby bolo minimálne osvedčené, že žalovaný tento svoj „nezákonný“ postup uskutočnil práve z dôvodu, respektíve v príčinnej súvislosti s tým, že žalobca mal priznaný status chráneného oznamovateľa. Žalobca však túto skutočnosť žiadnym dôkazom súdu prvej inštancie ani odvolaciemu súdu neosvedčil. Práve naopak, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sám žalobca tvrdí, že v danom prípade nie sú známe dôvody, ktoré viedli žalovaného k zrušeniu práve tej funkcie, ktorú zastával žalobca ako chránený oznamovateľ a následne k jeho odvolaniu z tejto funkcie, k preradeniu na nižšiu funkciu a k preloženiu do iného miesta výkonu práce. Žalobca považuje za vysoko pravdepodobné, že dôvodom týchto pracovnoprávných úkonov je práve odveta voči žalobcovi za podanie kvalifikovaného oznámenia, čo mohol žalovaný vyvrátiť práve v konaní o udelenie súhlasu pred Úradom na ochranu oznamovateľov. Sám žalobca nemohol dostatočne osvedčiť, respektíve preukázať, že zrušenie funkcie, ktorú zastával ako chránený oznamovateľ a následne jeho odvolanie z tejto funkcie, a preradenie na nižšiu funkciu, bolo priamo vyvolané oznámením alebo zverejnením informácií o protispoločenskej činnosti tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 2 písm. l) zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov. K prijatiu personálneho rozkazu podľa názoru odvolacieho súdu došlo v dôsledku (ako následok) prijatej organizačnej zmeny, a teda organizačná zmena bola priamym dôvodom (príčinou) následného vydania personálneho rozkazu (príčinná súvislosť). Aj keby žalobca nemal priznaný status oznamovateľa protispoločenskej činnosti, práve z dôvodu prijatej organizačnej zmeny, by aj tak došlo k vydaniu napadnutého personálneho rozkazu. Na druhej strane, ak by dôvodom prijatia organizačnej zmeny malo byť postavenie žalobcu ako chráneného oznamovateľa, tak treba uviesť, že organizačná zmena nie je právnym úkonom, ani individuálnym správnym aktom a teda dopady podľa ustanovenia § 7 ods. 8 zákona 54/2019 Z. z. na ňu nemožno uplatňovať (a teda na prijímanie organizačnej zmeny sa súhlas úradu nevzťahuje). Odvolací súd uzavrel, že z tvrdení, respektíve z domnienok uvedených žalobcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemal za osvedčené samotné diskriminačné konanie žalovaného vo vzťahu k žalobcovi, a preto absentuje osvedčenie nároku, ktorému sa má prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia poskytnúť ochrana. Samotná táto skutočnosť by podľa názoru odvolacieho súdu bola dostatočná pre potvrdenie zamietajúceho uznesenia súdu prvej inštancie. Vzhľadom na rozsiahlosť námietok uvedených v rámci podaného odvolania sa odvolací súd k

nim aspoň čiastočne vyjadril.

2.5. Žalobca v rámci svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj v rámci podaného odvolania tvrdí, že navrhované neodkladné opatrenia je neodkladným opatrením, ktoré vyrieši vec samú, a teda konanie vo veci samej nemusí po jeho nariadení nasledovať. Zároveň tvrdí, že ak by sa súd nestotožnil s týmto jeho názorom navrhuje, aby súd nariadil neodkladné opatrenie a žalobcu zaviazal v primeranej lehote podať žalobu vo veci samej. K týmto tvrdeniam a zároveň k prípustnosti navrhovaného neodkladného opatrenia, ktoré má mať charakter rozhodnutia vo veci samej odvolací súd uviedol, že ak ide o také neodkladné opatrenie, na ktoré už nemusí nadväzovať žaloba vo veci samej, podľa § 336 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a teda konanie by sa malo skončiť rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v takomto prípade v prvom rade je pre jeho prípustnosť potrebné posúdiť predmet sporu, t. j. predmet navrhovaného neodkladného opatrenia. Odvolací súd poukázal na to, že prostredníctvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, po ktorom už nenasleduje konanie vo veci samej, sa možno domáhať iba takého nároku, ktorý s ohľadom na predmet sporu nevyžaduje vykonanie priameho dokazovania, nakoľko všetky skutočnosti nesporne vyplývajú z obsahu súdneho spisu. V prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého obsahom má byť antidiskriminačné konanie, je však situácia ešte komplikovanejšia. Z Antidiskriminačného zákona, konkrétne z § 11 ods. 2 vyplýva, že v diskriminačných sporoch dochádza k preneseniu dôkazného bremena na žalovaného (tieto skutočnosti namieta aj žalovaný v rámci podaného odvolania). Ešte predtým, ako vôbec dôjde k preneseniu dôkazného bremena na žalovaného je potrebné, aby žalobca nielen vo všeobecnosti poukázal na to, že bol diskriminovaný, ale zároveň je potrebné, aby predložil, respektíve osvedčil skutočnosti, z ktorých možno dôvodne predpokladať, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania a taktiež preukázal, že k vydaniu individuálneho správneho aktu došlo práve pre jeho postavenie ako chráneného oznamovateľa, t. j. aby preukázal príčinnú súvislosť respektíve pohnútku žalovaného. Z uznesenia NS SR zo dňa 21. januára 2009 sp. zn. 3Cdo/171/2008 vyplýva, že: „Žalobca musí prioritne uniesť dôkazné bremeno ohľadom skutočností, z ktorých možno odvodiť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii, resp. porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania a súčasne musí preukázať príčinnú súvislosť. Žalobca musí tvrdiť a zároveň aj predložiť také dôkazy (uniesť dôkazné bremeno), z ktorých možno dôvodne usúdiť, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Súčasne musí tvrdiť, že pohnútkou diskriminačného konania je jeho rasa či etnická príslušnosť (pôvod)...“. Z uvedeného teda vyplýva, že až po splnení tejto podmienky môže následne dôjsť k prechodu povinnosti preukázať, že k diskriminácii nedošlo, na stranu žalovaného. Ak by však aj odvolací súd neprihliadol k tomu, že žalobca nepreukázal žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné dôvodne predpokladať, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k jeho osobe, a teda preniesol by dôkazné bremeno na žalovaného, odvolaciemu súdu nie je zrejmé, ako by v takomto prípade žalovaný mohol uniesť svoje dôkazné bremeno, ak v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva. Inak povedané, vzhľadom na konanie a povahu inštitútu neodkladného opatrenia, kedy súd rozhoduje bez vyjadrenia žalovaného, ktorý o podanom návrhu nemusí mať ani len vedomosť, by bolo žalovanému vôbec znemožnené preukazovať, že k diskriminácii nedošlo, a teda by tu dochádzalo k porušovaniu princípu rovnosti zbraní a rovnosti postavenia sporových strán. S ohľadom na vyššie uvedené, argumentácia žalobcu ohľadom prenesenia dôkazného bremena podľa § 11 ods. 2 Antidiskriminačného zákona je procesné prípustná iba za situácie, že dokazovanie sa riadne vykonáva. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je však charakteristické, že prevláda požiadavka rýchlosti, nad riadnym zistením skutkového stavu. Vo všeobecnosti musí platiť, že pri tomto type žaloby, (t. j. pri antidiskriminačnej žalobe) nie je možné obísť sporové konanie, ktoré pri určitých typoch žalôb, vrátane antidiskriminačnej žaloby nepochybne vždy vyžaduje dokazovanie, t. j. zachovanie procesného priestoru na unesenie dôkazného bremena a to tak zo strany žalobcu, ako aj zo strany žalovaného. Tak, ako už odvolací súd uviedol vyššie, dokazovanie v zmysle Civilného sporového poriadku sa pri nariaďovaní neodkladného opatrenia (ani takého, ktoré má charakter rozhodnutia vo veci samej) nikdy nevykonáva, a preto je treba uzavrieť, že neodkladné opatrenie, ktoré by malo charakter rozhodnutia vo veci samej v tomto prípade, t. j. v prípade antidiskriminačnej žaloby neprichádza do úvahy.

2.6. Pokiaľ ide o druhú námietku odvolateľa, ktorou namieta také vyhodnotenie zo strany súdu, v dôsledku ktorého predmetný návrh nespĺňa podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, majúceho

charakter rozhodnutia vo veci samej, žalobca žiada, aby súd takéto neodkladné opatrenie v navrhovanom znení nariadil, ale zároveň navrhol, aby mu uložil primeranú lehotu na podanie žaloby vo veci samej, odvolací súd uviedol, že ani tento návrh žalobcu nie je v danom prípade procesne prípustný, a teda možný a to z troch dôvodov. Po prvé, odvolací súd poukázal na skutkové okolnosti uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Inak povedané, ak žalobca tvrdí, že riaditeľ úradu inšpekčnej služby pochybil, keď dňa XX. XX. XXXX vydal personálny rozkaz, ktorým žalobcu odvolal z doterajšej funkcie z dôvodu, že si pred vydaním personálneho rozkazu nezabezpečil v zmysle § 7 ods. 1 Zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti súhlas príslušného úradu, tak odvolací súd uvádza, že tieto tvrdené skutočnosti môžu byť predmetom prieskumu iba výlučne v konaní pred správny súdom a odvolací súd pri tomto type neodkladného opatrenia ich nie je oprávnený riešiť, a to ani prejudiciálne. Žalobca v rámci svojho návrhu, ako aj v rámci podaného odvolania požadoval, aby si túto otázku vyriešil súd prvej inštancie alebo odvolací súd prejudiciálne, a to s poukazom na ustanovenie § 194 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť. Odvolací súd však s uvedeným tvrdením žalobcu nesúhlasí. Výkladom citovaného ustanovenia § 194 CSP možno ustáliť, že súd vo všeobecnosti si ako prejudiciálnu, môže posúdiť iba takú otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci (spravidla taký orgán, ktorým nie je samotný súd). V tomto prípade iným orgánom verejnej moci môže byť napr. ministerstvo, respektíve iný orgán štátu, zároveň však musí platiť, že ani v rámci prejudiciality, súd nemôže „vstúpiť“ do právomoci, respektíve do kompetencie iného súdu v tomto prípade funkčne príslušného správneho súdu. Ak teda žalobca namieta nezákonný postup, ktorý podľa jeho názoru vyvrcholil do prijatia individuálneho správneho aktu (personálneho rozkazu), tak potom odvolací súd uvádza, že k tejto čiastkovej otázke sa v rámci tohto civilného konania nemôže vyjadriť a to ani prejudiciálne, nakoľko táto otázka spadá výlučne do kompetencie správneho súdu, ktorý ako jediný k nej môže zaujať relevantné stanovisko. Inak povedané, jedna čiastková otázka nemôže byť na jednej strane posudzovaná ako prejudiciálna otázka v civilnom konaní, a zároveň nemôže byť súčasne predmetom aj správneho konania, respektíve správnej žaloby, nakoľko takýmto postupom by neprípustne (hoci prejudiciálne) došlo k prekročeniu právomoci civilného súdu, a zároveň k zásahu do rozhodovacej činnosti správneho súdu (aj keď len prejudiciálne). Z citovaného ustanovenia § 194 CSP teda vyplýva, že súd si môže prejudiciálne posúdiť iba takú otázku, ktorá spravidla nepatrí do rozhodovacej činnosti iných súdov, ale spadá do kompetencie iných orgánov verejnej moci. V nových civilných a správnych kódexoch je jasne vymedzené, čo preskúmavajú správne súdy v rámci správneho súdnictva, a čo môžu preskúmať civilné súdy v rámci civilného konania. Navyše prejudiciálne riešenie tejto otázky nepovažoval odvolací súd ani za potrebné, nakoľko (ako už uviedol vyššie) namietané „porušenie zákona“ žalovaným samo o sebe nespôsobuje diskrimináciu (nemusí byť zároveň diskriminačným konaním), a keďže žalobca v tomto smere existenciu diskriminácie neosvedčil, odvolací súd nemal dôvod sa touto otázkou vôbec zaoberať (je potrebné opätovne dodať, že právomoc civilného súdu sa z hmotnoprávneho hľadiska vzťahuje len k posudzovaniu prípadnej diskriminácie žalobcu, a nie k samotnému namietanému porušeniu ustanovení právnych predpisov žalovaným pri vydávaní personálnych rozkazov). Ak teda je v tomto prípade rozhodujúcou otázkou, či riaditeľ úradu inšpekčnej služby pochybil, keď dňa XX.XX.XXXX vydal personálny rozkaz, ktorým žalobcu odvolal z doterajšej funkcie z dôvodu, že si pred vydaním personálneho rozkazu nezabezpečil v zmysle § 7 ods. 1 Zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti súhlas príslušného úradu, tak odvolací súd zopakoval, že (pokiaľ sa týmto žalovaný súčasne nedopustil diskriminačného konania voči žalobcovi) nemôže na túto otázku odpovedať, nakoľko túto je oprávnený si vyhodnotiť iba správny súd v rámci správneho konania, hlavne s ohľadom na to, že žiaden zákon odvolaciemu súdu takúto možnosť (a to ani pri aplikácii ustanovenia § 194 CSP) nedáva.

2.7. Druhým dôvodom, prečo odvolací súd nemôže v predmetnej veci nariadiť neodkladné opatrenie v požadovanom znení je i formulácia samotného petitu, ktorý žalobca požaduje v rámci svojho návrhu nariadiť. Žalobca v rámci svojho odvolania uviedol, že prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil vzťah medzi preskúvaním zákonnosti a zrušovaním rozhodnutí orgánov verejnej správy, prípadne pozastavovaním účinnosti takýchto rozhodnutí na jednej strane (čo patrí do výlučnej právomoci nadriadených správnych orgánov a následne správnych súdov) a poskytovaním právnej ochrany pred porušením zásady rovnakého zaobchádzania, t. j. pred diskrimináciou na strane druhej (čo patrí do

výlučnej právomoci civilných súdov). V dôsledku toho súd podľa názoru žalobcu nesprávne vyhodnotil aj otázku, čo je v tomto prípade „vecou samou“, t. j. meritom veci. Vecou samou, t. j. meritom veci v tomto konaní podľa názoru žalobcu nie je prieskum zákonnosti a zrušenie organizačného opatrenia a personálnych rozkazov, či pozastavenie ich účinkov, ale je ňou nárok na súdnu ochranu pred porušením zásady rovnakého zaobchádzania, konkrétne uloženie povinnosti zdržať sa porušovania zásady rovnakého zaobchádzania, t. j. diskriminačného konania žalovaného voči žalobcovi. Žalobca mal za to, že v tomto prípade ide o tzv. „zdržovaciu žalobu“ (v právnej teórii nazývaná aj žalobou „negatórnu“ - actio negatoria), ktorú má žalobca k dispozícii podľa § 2a ods. 1 a 3 Zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 a § 11 ods. 3 Antidiskriminačného zákona. Takáto žaloba môže podľa názoru žalobcu s poukazom na ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d) a § 330 ods. 2 CSP mať aj podobu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a súd môže o nej touto procesnou formou podľa názoru žalobcu rozhodnúť, ak sú na to splnené zákonné podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP (v tunajšom prípade potreba bezodkladnej úpravy pomerov). Na tieto argumenty žalobcu odvolací súd uvádza, že z petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že žalobca sa domáha, aby sa žalovaný zdržal uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia ministra vnútra SR č. XX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX, personálneho rozkazu riaditeľa Úradu inšpekčnej služby č. XX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX a personálneho rozkazu riaditeľa Okresného riaditeľstva PZ v Bánovciach nad Bebravou č. XX/XXXX, účinného odo dňa XX. XX. XXXX. V tomto prípade odvolací súd rozhodnutie ministra o organizačnej zmene nepovažuje za právny úkon ani individuálny správny akt (ani pracovnoprávne predpisy organizačnej zmene nepriznávajú povahu právneho úkonu - pozn. odvolacieho súdu). Organizačné opatrenie je vo svojej podstate takpovediac internou záležitosťou ministerstva, pričom samotný zákon neustanovuje ani formu takéhoto rozhodnutia. Napriek uvedenému je však takýto postup ministra podľa názoru odvolacieho súdu možné preskúmať, avšak výlučne iba v rámci správneho konania a to konkrétne s poukazom na ustanovenie § 27 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého má správny súd možnosť posúdiť aj zákonnosť skôr vydaného rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, z ktorého preskúmané rozhodnutie alebo opatrenie vychádza, ak bolo preň skôr vydané rozhodnutie alebo opatrenie záväzné a ak skôr vydané rozhodnutie alebo opatrenie nebolo samostatne možné preskúmať správnym súdom podľa § 6 ods. 2. Pokiaľ ide o personálne rozkazy, ktoré majú charakter individuálnych správnych aktov, tieto rovnako podliehajú výlučne prieskumnej činnosti správneho súdu. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že Antidiskriminačný zákon uvádza tri druhy žalôb, ktorými sa osoba bráni proti porušeniu zásady na rovnaké zaobchádzanie: 1) negatívna žaloba - tzv. žaloba o zdržanie sa neoprávneného zásahu do práva, 2) reštitučná žaloba - je žalobou, ktorou sa osoba poškodená na svojich právach domáha nápravy protiprávneho stavu a odstránenia následku protiprávneho konania porušiteľa. V princípe ide o žalobu, zmyslom ktorej je obnovenie, reštitúcia (odtiaľ aj názov reštitučná žaloba) pôvodného stavu, teda stavu pred porušením práva žalobcu na rovnaké zaobchádzanie. Aj táto žaloba je prípustná len v prípade, ak protiprávny stav naďalej trvá, napríklad doplatenie mzdy, ktorá bola vyplácaná v neadekvátnej výške v dôsledku diskriminácie; 3. satisfakčná žaloba - je žalobou na poskytnutie primeraného zadost'učinenia. Zvyčajne sa uplatňuje, ak už nemožno využiť reštitučnú žalobu, keďže nie je možná obnova do pôvodného stavu. Keďže sa žalobca svojím návrhom domáha zdržania sa uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia ministra, personálneho rozkazu riaditeľa Úradu inšpekčnej služby a personálneho rozkazu riaditeľa Okresného riaditeľstva PZ v Bánovciach nad Bebravou, t. j. zdržania sa uplatňovania konkrétnych rozhodnutí vydaných v rámci správneho konania (nie neoprávnených zásahov, ktoré by museli v danom prípade trvať) znamená to, že vo svojej podstate sa formuláciou daného petitu domáha, aby sa rozhodnutia, ktoré boli vydané v správnom konaní neuplatňovali. Takto naformulovaný petit návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia však nie je negatórnu žalobou tak, ako to žalobca vo svojich podaniach tvrdí, ale podľa názoru odvolacieho súdu je navrhovaný petit obchádzaním správneho konania, ktoré ako jediné konanie umožňuje preskúmať napádané individuálne správne akty, respektíve im predchádzajúce organizačné opatrenie. Petit naformulovaný žalobcom nemôže byť „skrytý“ ani pod jeden z typov žaloby, ktoré sú prípustné v zmysle Antidiskriminačného zákona (t. j. nejde o negatívnu, reštitučnú ani satisfakčnú žalobu), ale požadovaným petitom ide žalobcovi o to, aby sa žalovaný zdržal uplatňovania individuálnych správnych aktov, ktoré sú predbežne vykonateľné, a preskúmateľné výlučne v rámci správneho konania, avšak ich prieskum v rámci správneho konania bude trvať relatívne dlhý čas. Samotné rozhodnutie správneho orgánu nemôže byť diskriminačné, ale nanajvýš nezákonné,

nakoľko atribútom (vlastnosťou) rozhodnutia vydaného správnym orgánom je len buď jeho zákonnosť, nezákonnosť príp. nulitosť (nie však diskriminačnosť/nediskriminačnosť). Diskriminačným sa potom môže javiť len následok ním vyvolaný. Preto sa nemožno antidiskriminačnou žalobou domáhať pozastavenia účinkov samotného rozhodnutia, ale len odstránenia následkov ním vyvolaných (diskriminačným nemôže byť samotné rozhodnutie, ale len následok ním vyvolaný). Cieľ teda nemožno dosahovať pozastavovaním účinkov samotného rozhodnutia správneho orgánu, ale odstraňovaním následkov ním vyvolaných. Z týchto dôvodov je potom potrebné navrhovaný petit vyhodnotiť ako nepripustný.

2.8. Treťou podmienkou, ktorú odvolací súd považoval za potrebné zdôvodniť, je v danom prípade absencia bezodkladnosti úpravy pomerov nevyhnutná pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 325 CSP. Žalobca v rámci podaného odvolania tvrdí, že potreba bezodkladnej úpravy pomerov je tiež daná tým, že žalovaný má priestor vyvrátiť a preukázať, že o odvetné opatrenie nešlo, ale len pred Úradom na ochranu oznamovateľov. Žalovaný napriek tomu, že vedel, že žalobca má priznaný status chráneného oznamovateľa, tento jeho status odignoroval, čím preukázal bezprecedentné pohrdanie nielen žalobcom, ale aj zákonom. Keďže všetky pracovnoprávne úkony sú proti žalobcovi vykonateľné okamžite a sú aj vykonávané, pričom konanie o opravných prostriedkoch proti personálnym rozkazom (kým bude vôbec možné podať voči nim správnu žalobu) trvá v zmysle zákonných lehôt 4 mesiace, na dosiahnutie právnej ochrany pred dôsledkami vykonávania týchto diskriminačných pracovnoprávnych úkonov zároveň žalobca nemá k dispozícii iný účinný právny prostriedok, než je navrhované neodkladné opatrenie. Odvolací súd tieto argumenty žalobcu, ktorými žalobca odôvodňuje bezodkladnosť úpravy pomerov považuje za vecne nesúvisiace s týmto zákonným predpokladom, t. j. s bezodkladnosťou úpravy pomerov. V tomto prípade však žalobca v rámci svojho návrhu nepožaduje vyplácanie časti služobného platu, z dôvodu, že je ohrozená existencia jeho a jeho rodiny (služobný plat je žalobcovi riadne vyplácaný ešte 6 mesiacov od vydania personálneho rozkazu), ani iný nárok týkajúci sa konkrétne jeho práv, ale požaduje, aby sa žalovaný zdržal uplatňovania individuálnych správnych aktov, ktoré sú zo zákona predbežne vykonateľné. Práve petit navrhovaný žalobcom v danom prípade nezakladá potrebu bezodkladnosti úpravy pomerov, pričom tento rozmer mu nie je možné priznať ani cez výklad Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie, na ktorú v rámci svojho odvolania žalobca poukazuje. K jej aplikácii sa už podrobne vyjadril aj Krajský súd v Bratislave, v rámci uznesenia zo dňa 25. 01. 2024, sp. zn. 8CoPr/14/2023, pričom odvolací súd sa s uvedeným výkladom aplikácie predmetnej Smernice zo strany odvolacieho súdu stotožňuje a v podrobnostiach na neho odkazuje. Inými slovami, ani ustanovenia citovanej Smernice neodôvodňujú v tejto konkrétnej veci potrebu bezodkladnosti úpravy pomerov.

2.9. Posledný odvolací dôvod, ku ktorému odvolací súd považoval za potrebné zaujať stanovisko, je odvolacia námietka žalobcu s poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. c) CSP t. j., že v predmetnej veci na súde prvej inštancie rozhodoval vylúčený sudca. Žalobca v rámci doplneného odvolania namietal, že zákonná sudkyňa prvoinštančného súdu JUDr. Oľga Nižňanská verejne podporila svojim podpisom „výzvu právnikov“ zverejnenú na webovej stránke <https://pravnystat.eu>, čím sa verejne stotožnila s celým jej obsahom. Žalobca mal za to, že časť textu výzvy právnikov sa priamo dotýkala predmetu sporu, a teda aj žalobcu, ako jednej zo strán tohto sporu. Z týchto dôvodov mal žalobca za to, že sudkyňa prvoinštančného súdu mala byť vylúčená ako zaujatá, a to nielen z objektívneho, ale aj zo subjektívneho hľadiska, súčasne aj s ohľadom na tzv. „teóriu zdania“. Žalovaný sa v tejto súvislosti vyjadril tak, že predmetná výzva právnikov sa rozhodne nevzťahuje na osobu žalobcu, keďže žalobca nie je obvinený zo žiadneho trestného činu. Zdôraznil, že žalobca naďalej vykonáva pracovnú činnosť, nebol postavený mimo službu podľa § 46 ods. 1 písm. b) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru, z dôvodu právoplatného obvinenia tak, ako ostatní žalobcovia, ktorých zastupuje rovnaký právny zástupca, a ktorí sa návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia domáhali ochrany voči personálnemu rozkazu Ministra vnútra SR, ktorým boli postavení mimo službu. V tomto prípade však žalobca napáda skutočnosť, že už nevykonáva pôvodnú funkciu riaditeľa úradu inšpekčnej služby, ale bol v rámci služobného pomeru zaradený na výkon inej funkcie na príslušnom útvare Policajného zboru, čo s osobami obvinených príslušníkov Policajného zboru okolo D. Č. a ich právnou situáciou

nemá nič spoločné. Zákonná sudkyňa súdu prvej inštancie JUDr. Oľga Nižňanská sa taktiež na podnet odvolacieho súdu vyjadrila v predmetnej veci k tejto námietke, respektíve k tomuto odvolaciemu dôvodu a uviedla, že je pravdou, že svojim podpisom podporila, výzvu právnikov, avšak išlo o výzvu podľa nej reagujúcu na porušovanie princípov právneho štátu v trestnoprávnej oblasti, ktoré sú momentálne predmetom legislatívnych zmien. Rovnako tak pre úplnosť uviedla, že aj dva roky spätne taktiež podpísala obdobnú výzvu právnikov, upozorňujúcu na porušovanie princípov právneho štátu. Mala za to, že sudca má právo slobodne sa ako občan vyjadrovať k rôznym spoločenským témam, a zároveň má aj povinnosť brániť princípy právneho štátu, pokiaľ sú porušované, pretože je súčasťou jedného z pilierov moci, na ktorom je právny štát postavený. Zároveň vyhlásila, že v rámci svojho rozhodovania sa riadila výlučne odborným právnym názorom, čo je zrejme aj z odôvodnenia jej rozhodnutia. Strany sporu nepozná, nemá pomer k prejednávanej veci ani osobný záujem na jeho výsledku, v prospech, či v neprospech ktorejkoľvek zo strán sporu, respektíve ich právnych zástupcov. Čo sa týka teórie zdania poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR, ako aj judikatúru ESLP. Odvolací súd vo všeobecnosti zdôrazňuje, že nestrannosť sudcu, ktorý rozhoduje spor, je kľúčovou hodnotou súdnej moci. Len nestranné rozhodnutie môže byť spravodlivé. Cieľ, ktorému nezávislosť slúži, je práve nestrannosť. Rozhodovanie vecí zaujatým sudcom je popretím zmyslu súdnictva a práva (II. ÚS 36/2012, II. ÚS 44/2013, III. ÚS 39/2021). Ako mnoho inštitútov aj nestrannosť sa testuje - overuje sa, či na základe stabilizovanej metodológie bol alebo nebol sudca nestranný. Nestrannosť potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska, čo znamená, že je potrebné zistiť osobnú nezaujatosť sudcu prejednávajúceho prípad, a z objektívneho hľadiska, t. j. je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti v danom smere. V posudzovanej veci je zrejme, že sudkyňa súdu prvej inštancie svojim podpisom podporila verejný výzvu právnikov zverejnenú na webovej stránke: <https://pravnystat.eu>, v rámci ktorej sa jej signatári vyjadrujú k porušovaniu princípov právneho štátu v trestnoprávnej oblasti, reagujú na určité konkrétne postupy orgánov činných v trestnom konaní, ako aj na politizáciu Úradu špeciálnej prokuratúry a zaujímajú postoj k aktuálnej legislatívnej iniciatíve vlády Slovenskej republiky, pričom v rámci celej výzvy vyzývajú na zachovávanie princípov právneho štátu. S ohľadom na text výzvy, ktorú podporila namietaná sudkyňa JUDr. Oľga Nižňanská však odvolací súd nezistil, že by sa prvoinštančná sudkyňa v rámci verejnej výzvy vyjadrovala priamo k osobe žalobcu. Žalobca v tomto prípade pplk. D. D. J., nebol nikdy ani v rámci medializácie jednotlivých káuz zaraďovaný medzi tzv. „skupinu Č.“, ktorej sa táto výzva aj čiastočne dotýka. Žalobca taktiež nebol zo strany Ministerstva vnútra SR postavený mimo službu, a taktiež nebolo voči nemu vznesené žiadne obvinenie v trestnej veci. V tomto prípade preto nie je možné osobu žalobcu stotožniť so žiadnou osobou, ani so žiadnou skupinou osôb, ktoré sú v predmetnej výzve spomínané (hoci aj nepriamo), a preto ani odvolací súd nenašiel takú súvislosť, dôsledku ktorej by bolo potrebné vyvodiť objektívnu nestrannosť namietanej sudkyne súdu prvej inštancie. Na základe uvedeného odvolací súd aj tento odvolací dôvod posúdil ako nedôvodný.

2.10. Na záver odvolací súd uviedol, že ani jeden z argumentov žalobcu vznesený v rámci podaného odvolania nepovažoval za taký, v dôsledku ktorého by odvolací súd mohol uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť, respektíve zrušiť, a preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne s ohľadom na všetky vyššie uvedené dôvody potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

2.11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého v odvolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému žiadne trovy nevznikli, a preto v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018 uverejnené pod R 72/2018 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018).

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, a to podľa § 420 písm. f) CSP. Po opise priebehu konania, predovšetkým polemizoval s právnymi závermi odvolacieho súdu, spochybňoval správnosť jeho rozhodnutia resp. kritizoval prístup odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci. Podstata žalobcových námietok dielčie i súhrnne spočívala v nesprávnom právnom

posúdení veci odvolacím súdom pri opakovanom tvrdení žalobcu, že v posudzovanej veci došlo k jeho diskriminácii a že rozhodnutím odvolacieho súdu bol vylúčený zo súdnej ochrany. V tejto súvislosti ďalej namietal nesprávnu interpretáciu zákonných ustanovení a arbitrárnu interpretáciu judikatúry Súdneho dvora EÚ a ESLP.

3.1. Žalobca je názoru, že odvolací súd svojvoľne a ústavne neudržateľne (ne)vyhodnotil otázku neosvedčenia diskriminačného konania žalovaného voči žalobcovi, v dôsledku čoho je napadnuté uznesenie v tejto časti nepreskúmateľné. Odvolací súd odmietol poskytnúť právnu ochranu žalobcovi pred nezákonným konaním žalovaného, ktorým ho pozbavil subjektívneho práva podľa § 7 ods. 1 Zákona o ochrane oznamovateľov s tým, že bez ďalšieho uviedol, že toto konanie nemôže predstavovať diskrimináciu, ale len „iné právne následky,” pričom však odmietol poskytnúť žalobcovi aj právnu ochranu pred inými následkami konania žalovaného, pretože by tým údajne neprípustne zasiahol do právomoci správneho súdu. Ak zamestnávateľ (žalovaný) zaobchádza so svojím zamestnancom tak, že mu nezákonne odníme subjektívne právo, ktoré mu zákon priznáva vzhľadom na jeho špecifické postavenie, dopúšťa sa tým nerovnakého zaobchádzania s týmto zamestnancom oproti všetkým zamestnancom, ktorým toto subjektívne právo prislúcha.

3.2. Je názoru, že nezákonný postup žalovaného spočívajúci vo vydaní pracovnoprávných úkonov bez udelenia predchádzajúceho súhlasu Úradu podľa § 7 ods. 1 Zákona o ochrane oznamovateľov teda nepochybne porušuje zásadu rovnakého zaobchádzania, nakoľko (i) žalovaný týmto zaobchádza so žalobcom menej priaznivo, ako by sa v súlade so zákonom a legitímnymi očakávaniami žalobcu zaobchádzalo s iným oznamovateľom závažnej protispoločenskej činnosti, vrátane policajtov, ktorí by boli v postavení oznamovateľa závažnej protispoločenskej činnosti, resp. (ii) so žalobcom - policajtom, ktorý má špecifické postavenie a ochranu chráneného oznamovateľa závažnej protispoločenskej činnosti žalovaný zaobchádza úplne totožne ako by sa zaobchádzalo s inými policajtmi, ktorí takéto postavenie a zákonnú ochranu nemajú, čo znamená, že so žalobcom, ktorý je v zásadne odlišnej situácii (má zákonnú ochranu oznamovateľa) zaobchádza úplne rovnako ako by sa zaobchádzalo s inými policajtmi, ktorí takúto ochranu nemajú.

3.3. Zároveň namietá nepreskúmateľnosť právneho posúdenia odvolacieho súdu vo vzťahu k diskriminácii žalobcu zo strany žalovaného v druhej rovine, t. j. príčinnej súvislosti medzi podaním oznámenia o závažnej protispoločenskej činnosti a vydaním personálneho rozkazu. Odvolací súd vôbec neaplikuje § 7 ods. 5 Zákona o ochrane oznamovateľov a toto ustanovenie doslova ignoruje. Tým, že žalovaný obišiel ustanovenie § 7 ods. 1 Zákona o ochrane oznamovateľov a v rozpore s ním vydal pracovnoprávne úkony, na základe ktorých bola zrušená funkcia žalobcu, žalobca bol odvolaný z doterajšej funkcie, preradený na nižšiu funkciu s iným miestom výkonu práce a bol mu znížený plat, nepreukázal, že personálny rozkaz nemá príčinnú súvislosť s oznámením o závažnej protispoločenskej činnosti. Z ustanovenia § 7 ods. 5 a 12 ods. 2 Zákona o ochrane oznamovateľov je pritom zrejmé, že ide o vyvrátiteľnú právnu domnienku, tzn. nepreukázaním opaku sa predpokladá, že pracovnoprávny úkon je odvetným opatrením.

3.4. Žalobca je názoru, že tak ako o určitej právnej otázke majú právomoc rozhodovať správne a civilné sudy automaticky neznamena, že ide o konkurenciu právnych prostriedkov ochrany a že jeden z týchto orgánov sa musí vzdať svojej právomoci v prospech druhého. Posudzovanie zásady rovnakého zaobchádzania patrí predovšetkým do právomoci civilných súdov podľa § 11 ods. 3 Antidiskriminačného zákona, čo potvrdil aj odvolací súd v napadnutom uznesení a čo jednoznačne vyplýva z povahy právnej ochrany, ktorej sa diskriminovaný môže domáhať (§ 9 ods. 2 a 3 Antidiskriminačného zákona), špeciálnych ustanovení o antidiskriminačných sporoch ako sporoch s ochranou slabšej strany § 307 a nasl. CSP), či aplikácie obráteného dôkazného bremena (§ 11 ods. 2 Antidiskriminačného zákona v spojení s § 315 ods. 2 CSP). Primárna právomoc civilného súdu rozhodovať o diskriminácii však nebráni ani správemu súdu v prípade, ak pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy zistí porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, konštatovať nezákonnosť takéhoto rozhodnutia či zásahu. Samozrejme, správny súd nemôže priznať niektoré druhy právnej ochrany podľa Antidiskriminačného zákona, ani aplikovať špecifické procesné pravidlá v

sporoch s ochranou slabšej strany, a preto primárna právomoc rozhodovať antidiskriminačné spory zostáva u civilných súdov. Rovnako v predmetnej veci ide o súbeh právnych prostriedkov ochrany: správny súd má výlučnú právomoc posúdiť nezákonnosť personálneho rozkazu z hľadiska dodržania verejnoprávných predpisov, zatiaľ čo otázku dodržania zákonnej ochrany oznamovateľov majú v právomoci posudzovať civilné aj správne súdy.

3.5. Žalobca je názoru, že odvolací súd svojvoľne a arbitrárne vykladá ustanovenia § 193 a § 194 CSP, keď tvrdí, že výkladom predmetných ustanovení možno ustáliť, že súd si môže ako prejudiciálnu posúdiť iba takú otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci, spravidla taký, ktorým nie je samotný súd a tiež že odvolací súd sa nedostatočne vysporiadal s právnou ochranou, ktorá žalobcovi vyplýva z ustanovení Smernice a Zákona o ochrane oznamovateľov. Odvolací súd tiež zmätočne posúdil otázku efektívnosti poskytnutia predbežnej ochrany chránenému oznamovateľovi. V prípadoch ochrany pred diskrimináciou a porušovaním subjektívnych práv oznamovateľov závažnej protispoločenskej činnosti Smernica predpokladá poskytnutie účinnej a rýchlej súdnej ochrany oznamovateľovi. Preto eurokomfortný výklad zákona v súlade so Smernicou vyžaduje, aby oznamovateľ protispoločenskej činnosti mal k dispozícii účinnú súdnu ochranu práve aj vo forme neodkladného opatrenia. Navyše, v prípade ochrany oznamovateľa protispoločenskej činnosti žiadna účinná alternatíva súdnej ochrany porovnateľná s neodkladným opatrením neexistuje. Žalobca je názoru, že správna žaloba s návrhom na priznanie odkladného účinku neposkytuje porovnateľnú ochranu ako neodkladné opatrenie, a to ani z časového hľadiska.

3.6. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že vydá nasledovné uznesenie: „I. Súd nariaďuje nasledovné neodkladné opatrenie: Žalovaný je povinný zdržať sa uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. XX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX, personálneho rozkazu riaditeľa Úradu inšpekčnej služby č. XX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX a personálneho rozkazu riaditeľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bánovciach nad Bebravou č. XX/XXXX účinného odo dňa X. XX. XXXX voči žalobcovi“.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol dovolanie zamietnuť. V podstatnom uviedol, že „civilný súd nemá právomoc rozhodovať v tejto veci ... žalobca má právo na súdnu ochranu jedine podaním riadneho opravného prostriedku (rozkladu) proti personálnemu rozkazu ... a následne podaním správnej žaloby ..., v rámci ktorej môže navrhnúť aj priznanie odkladného účinku správnej žaloby.“ V ďalšom sa stotožnil s právnou argumentáciou odvolacieho súdu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba v zmysle ustanovenia odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom

spočíva táto vada (ods. 2).

8. Dovolací súd už na tomto mieste považuje za podstatné uviesť, že z obsahu podaného dovolania nepochybne vyplýva (§ 124 ods. 1 CSP), že podstatou žalobcom podaného dovolania je jeho nesúhlas s právnym posúdením veci zo strany odvolacieho súdu (bod 3). Jeho rozsiahla dovolacia argumentácia, cez prizmu ním prezentovaného právneho stavu, smerovala proti právnym záverom odvolacieho súdu, ktoré podrobil kritike. Podľa jeho názoru malo byť v jeho veci nariadené neodkladné opatrenie tak, ako to požadoval. V tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že právne aspekty posudzovania danej veci zo strany odvolacieho súdu (ktorého rozhodnutie bolo predmetom dovolacieho prieskumu v limitovanom rozsahu ustanovenia § 420 písm. f) CSP) neboli zásadného významu pri skúmaní opodstatnenosti žalobcom namietaných zmätočností podľa § 420 písm. f) CSP, nakoľko

(i) podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, resp. prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia,

(ii) prípadné právne posúdenie veci dovolateľom formálne podriadené pod § 420 písm. f) CSP síce môže dovolací súd vecne preskúmať, avšak iba v rozsahu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP („autentické porozumenie dovolateľovi“), ktoré však v okolnostiach danej veci bolo ex lege vylúčené (§ 357 písm. d) a e) v spojení s § 421 ods. 2 CSP) a

(iii) prípadné právne posúdenie veci sa síce môže premietnuť (aj) do porušenia práva na spravodlivý proces, ak právne závery súdu boli celkom zjavne nedôvodné, či arbitrárne, čo však v danej veci nebolo zistené (pozri bod 15.).

9. Inštitút neodkladného opatrenia upravuje CSP v § 324 a nasl. ako tzv. osobitný procesný postup, ktorému zodpovedá zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Cieľom inštitútu neodkladného opatrenia je poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným právam subjektu, ktorý podal návrh na jeho nariadenie, prípadne eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v priebehu konkrétneho civilného sporového konania nastať. Za týmto účelom zákonodarcia zakotvil zjednodušený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhoduje v lehote 30 dní bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Táto krátka zákonná lehota neumožňuje, aby súd vykonal riadne dokazovanie a nariaďoval pojednávanie. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch. Riadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené (k tomu sa obdobne vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 04. augusta 2020 sp. zn. III. ÚS 294/2020).

10. Pretože dovolateľ namietal nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

11. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho

rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

12. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

13. V posudzovanom prípade dovolaním napádané rozhodnutie primerane dostatočným spôsobom (vzhľadom k osobitostiam konania o nariadení neodkladného opatrenia) uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu v rámci odvolacieho konania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Úlohou všeobecného súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je zistiť na základe dostupných dôkazných prostriedkov najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, a to bez potreby dodržania formalizovaného postupu štandardného procesného dokazovania, a na podklade osvedčených skutočností následne vo veci rozhodnúť. Najvyšší súd konštatuje, že argumentácia odvolacieho súdu zodpovedá príslušným ustanoveniam CSP týkajúcim sa predpokladov vydania neodkladného opatrenia pre potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami (§ 325 ods. 1 CSP). Odvolací súd v rozsahu svojich nosných dôvodov uviedol (bod 39.), že v posudzovanej veci nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie s navrhovaným obsahom, a to uložením povinnosti protistrane, aby sa zdržala uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia a personálnych rozkazov, pretože rozhodnutie ministra o organizačnej zmene nepovažuje za právny úkon ani individuálny správny akt (ani pracovnoprávne predpisy organizačnej zмене nepriznávajú povahu právneho úkonu - pozn. odvolacieho súdu). Organizačné opatrenie je vo svojej podstate takpovediac internou záležitosťou ministerstva, pričom samotný zákon neustanovuje ani formu takéhoto rozhodnutia. Napriek uvedenému je takýto postup ministra možné preskúmať, avšak výlučne iba v rámci správneho konania a to konkrétne s poukazom na ustanovenie § 27 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého má správny súd možnosť posúdiť aj zákonnosť skôr vydaného rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, z ktorého preskúmané rozhodnutie alebo opatrenie vychádza, ak bolo preň skôr vydané rozhodnutie alebo opatrenie záväzné a ak skôr vydané rozhodnutie alebo opatrenie nebolo samostatne možné preskúmať správnym súdom podľa § 6 ods. 2. Pokiaľ ide o personálne rozkazy, ktoré majú charakter individuálnych správnych aktov, tieto rovnako podliehajú výlučne prieskumnej činnosti správneho súdu. Odvolací súd zároveň poukázal na to, že Antidiskriminačný zákon uvádza tri druhy žalôb, ktorými sa osoba bráni proti porušeniu zásady na rovnaké zaobchádzanie: 1) negatívna žaloba - tzv. žaloba o zdržanie sa neoprávneného zásahu do práva, 2) reštitučná žaloba - je žalobou, ktorou sa osoba poškodená na svojich právach domáha nápravy protiprávneho stavu a odstránenia následku protiprávneho konania porušiteľa, 3. satisfakčná žaloba - je žalobou na poskytnutie primeraného zadosťučinenia. Zvyčajne sa uplatňuje, ak už nemožno využiť reštitučnú žalobu, keďže nie je možná obnova do pôvodného stavu. Keďže sa

žalobca svojím návrhom domáha zdržania sa uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia ministra, personálneho rozkazu riaditeľa Úradu inšpekčnej služby a personálneho rozkazu riaditeľa Okresného riaditeľstva PZ v Bánovciach nad Bebravou, t. j. zdržania sa uplatňovania konkrétnych rozhodnutí vydaných v rámci správneho konania (nie neoprávnených zásahov, ktoré by museli v danom prípade trvať) znamená to, že vo svojej podstate sa formuláciou daného petitu domáha, aby sa rozhodnutia, ktoré boli vydané v správnom konaní neuplatňovali. Takto naformulovaný petit návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia však nie je negatívnou žalobou tak, ako to žalobca vo svojich podaniach tvrdí, ale navrhovaný petit je obchádzaním správneho konania, ktoré ako jediné konanie umožňuje preskúmať napádané individuálne správne akty, respektíve im predchádzajúce organizačné opatrenie. Petit naformulovaný žalobcom nemôže byť „skrytý“ ani pod jeden z typov žaloby, ktoré sú prípustné v zmysle Antidiskriminačného zákona (t. j. nejde o negatívnu, reštitučnú ani satisfakčnú žalobu), ale požadovaným petitom ide žalobcovi o to, aby sa žalovaný zdržal uplatňovania individuálnych správnych aktov, ktoré sú predbežne vykonateľné, a preskúmateľné výlučne v rámci správneho konania, avšak ich prieskum v rámci správneho konania bude trvať relatívne dlhý čas. Preto sa nemožno antidiskriminačnou žalobou domáhať pozastavenia účinkov samotného rozhodnutia, ale len odstránenia následkov ním vyvolaných (diskriminačným nemôže byť samotné rozhodnutie, ale len následok ním vyvolaný). Z tvrdení uvedených žalobcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebolo osvedčené diskriminačné konanie žalovaného vo vzťahu k žalobcovi, a preto absentuje osvedčenie nároku, ktorému sa má prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia poskytnúť ochrana. Odvolací súd zákonom predpísaným spôsobom odôvodnil, z akých dôvodov je potom potrebné navrhovaný petit vyhodnotiť ako neprípustný.

14. Podľa názoru najvyššieho súdu uvedené závery odvolacieho súdu nemožno považovať za celkom zjavne nedôvodné, či arbitrárne, a to o to viac, že žalobcovi zamietnutím jeho návrhu v medziach civilného sporového poriadku nebol odňatý prístup k súdu. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je teda v odôvodnení primerane vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené v konaní, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zodpovedajúcim zákonu, navyše procesne limitovaným konaním o neodkladnom opatrení. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľné, či arbitrárne).

14.1. Dovolací súd zdôrazňuje, že za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok.

14.2. Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

15. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.